

INSTYTUT ROZWOJU
JĘZYKA POLSKIEGO

Dofinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Regulamin Konkursu Literackiego „Literackie Inspiracje”

I edycja 2025 – temat przewodni: *Kosmos i człowiek*

§1. Organizatorzy

Organizatorami konkursu są:

- **Fundacja WiD,**
- **Involve Razem CIC,**
- **Szkoła Językowa im. Elizy Orzeszkowej w Londynie,**
we współpracy z ekspertami literackimi i nauczycielami polonijnymi;
- **Nauczycielka w szkole polskiej w Monachium - Mariola Maciaszek**

§2. Cele konkursu

1. Promowanie czytelnictwa i literatury polskiej wśród młodzieży polonijnej.
2. Rozwijanie twórczego pisanie i umiejętności interpretacji głosowej tekstu literackiego.
3. Inspirowanie młodych ludzi do refleksji nad człowiekiem i światem poprzez literaturę.
4. Budowanie międzynarodowej wspólnoty młodych ambasadorów polskiej kultury.

§3. Uczestnicy

Konkurs skierowany jest do dzieci i młodzieży polonijnej w wieku **10–18 lat** mieszkającej w Wielkiej Brytanii i w Niemczech. Udział jest **bezpłatny**.

Fundacja Wolność i Demokracja | <https://wid.org.pl/>; fundacja@wid.org.pl

Involve Razem CIC | kontakt@nauczaniejezykapolskiego.co.uk

Szkoła Językowa im. Elizy Orzeszkowej w Londynie | www.orzeszkowaschool.org | admin@orzeszkowaschool.org

§4. Temat przewodni I edycji

„**Kosmos i człowiek**” – uczestnicy mogą zinterpretować temat w sposób dosłowny lub symboliczny, odwołując się do dowolnych utworów literatury polskiej.

Przykładowe inspiracje:

Jan Brzechwa, *Podróże Pana Kleksa*,

Stanisław Lem, *Bajki robotów*, *Cyberiada*, *Solaris*,

Kornel Makuszyński, *O dwóch takich, co ukradli księżyc*

Jacek Dukaj, *Katedra*

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, *Księga VIII*

Alfred Górny, Arnold Mostowicz, Bogusław Polch, *Ekspedycja. Bogowie z Kosmosu*

Inspiracje tematyczne dla uczestników

Temat „**Kosmos i człowiek**” można interpretować na wiele sposobów, dosłownie, filozoficznie lub symbolicznie. Poniższe przykłady mają zainspirować uczestników do poszukiwania własnych znaczeń i oryginalnych ujęć tematu.

Jan Brzechwa: „*Podróże Pana Kleksa*”

Fantazja, nauka i podróż w nieznanne. Jak wyglądałby kosmos w wyobraźni Pana Kleksa? Czy można odkrywać nowe planety, używając wyobraźni i słów zamiast rakiety?

Stanisław Lem: „*Bajki robotów*, *Cyberiada*, *Solaris*”

Kosmos jako metafora ludzkiego umysłu. Czy technologia potrafi zastąpić emocje? Czy wśród gwiazd człowiek może spotkać samego siebie? Lem uczy, że największe tajemnice kryją się nie w przestrzeni, lecz w człowieku.

Kornel Makuszyński: „*O dwóch takich, co ukradli księżyc*”

Baśniowa podróż o marzeniach, pokusach i przemianie. Co symbolizuje Księżyc? Czy jego kradzież to tylko przygoda, czy może pragnienie zdobycia czegoś niemożliwego?

Wisława Szymborska: „*Widok z ziarnkiem piasku*”, „*Pochwała snów*”

Poetycka refleksja o miejscu człowieka w kosmosie. Jak małe rzeczy potrafią ukazać wielkość wszechświata i nasze w nim miejsce?

Czesław Miłosz: „*Świat*”, „*Piosenka o końcu świata*”

Kosmos jako porządek, w którym człowiek szuka sensu i harmonii. Czy apokalipsa to koniec, czy może początek czegoś nowego?

Własna inspiracja uczestnika

Można również oprzeć się na współczesnych źródłach inspiracji, filmach, powieściach science fiction, własnych doświadczeniach lub refleksjach o przyszłości człowieka i planety Ziemi. Liczy się pomysł, emocje i oryginalność.

§5. Formy prac konkursowych

Uczestnicy mogą przygotować:

1. **Wypowiedź ustną** (nagranie wideo lub audio do 10 minut) – esej, opowiadanie lub wypowiedź argumentacyjną z krótką interpretacją głosową fragmentu książki.
2. **Pracę pisemną** – esej lub opowiadanie inspirowane tematem konkursu.

Liczy się treść i jakość wypowiedzi, nie długość tekstu.

§6. Wymagania techniczne

- Dopuszczalne formaty:
 - wideo: mp4, mov, m4v, avi, wmv (zalecany i preferowany mp4),
- Nazwa pliku:
ImięNazwisko_Wiek_Kraj_Wideo_OlimpiadaLiteracka2025.mp4
- Pliki przesyła się przez **WeTransfer** i link wkleja do formularza zgłoszeniowego.
- Eseje pisemne należy dołączyć w formacie **PDF lub DOCX**.
- Więcej informacji: [Wymagania techniczne – Olimpiada Literacka „Literackie Inspiracje”](#)

§7. Zasady uczestnictwa

1. Zgłoszenia należy przesłać **do 30 października 2025 r.**
2. Każdy uczestnik może zgłosić **jedną pracę**.
3. Zgłoszenia odbywają się poprzez formularz online lub na adres e-mail
Organizatorów: litterackieinspiracje@gmail.com | [formularz zainteresowania](#)
4. Wraz z pracą należy przesłać **formularz zgłoszeniowy**

§8. Etapy konkursu

Etap I – eliminacje międzynarodowe

- Prace ocenia Komisja Konkursowa w składzie:
 - ekspert literacki (pracownik naukowy, promotor literatury polskiej),
 - minimum 3 nauczycieli polonijnych,
 - ekspert od interpretacji głosowej (aktor, nauczyciel emisji głosu lub reżyser).
- Komisja wybiera **10 finalistów**, którzy zostaną zaproszeni do udziału w II etapie w Polsce.

Etap II – finał „Utarczki słowne”

- Konkurs pisemny i prezentacje ustne w Warszawie (grudzień 2025).
- W programie:

- warsztaty aktorskie,
- wykład o literaturze polskiej,
- zajęcia dla opiekunów z promocji czytelnictwa polonijnego.

§9. Kryteria oceny

1. Oryginalność i twórczość interpretacji.
2. Wartości artystyczne i emocjonalne wypowiedzi
3. Poprawność interpretacyjna i rozumienie treści.
4. Znajomość kontekstu literackiego.
5. Poprawność językowa i gramatyczna.
6. Bogactwo słownictwa.

§10. Nagrody

- Wszyscy uczestnicy otrzymają **dyplomy oraz możliwość uczestniczenia w darmowych szkoleniach przygotowujących.**
- Laureaci finału otrzymają:
 - książki drukowane lub
 - czytniki e-booków z pakietem polskiej literatury.
- Nagrodzone prace zostaną opublikowane online.

§11. Postanowienia końcowe

1. Zgłoszenie pracy jest równoznaczne z akceptacją niniejszego Regulaminu.
2. Uczestnik oświadcza, że przesłana praca jest jego własnym dziełem.
3. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do publikacji nagrodzonych prac i ich fragmentów w celach promocyjnych konkursu.
4. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem decyzje podejmuje Komisja Konkursowa.